

e-book podróżniczy

Tanie podróżowanie

Wstęp

Poradnik taniego podróżowania, który pobrałeś, poprowadzi Cię przez najskuteczniejsze i sprawdzone sposoby na niskobudżetowe podróżowanie. Prezentowane tu metody i triki są w większości proste do wykonania i dostępne dla każdego. Do skorzystania z niektórych wskazówek, trzeba jednak nieco więcej wytrwałości. W kilku przypadkach nasze rady mogą Ci się wydać znajome, a w innych niewykonalne lub ekstremalne, ale mamy nadzieję, że okażą się pomocne.

Każda podróż to przygoda. Dzięki zastosowaniu choćby kilku naszych porad, możesz uczynić ją jeszcze bardziej ekscytującą. Masz szczęście - mnogość narzędzi dostępnych dziś za darmo w internecie i ogromna międzynarodowa społeczność pasjonatów czynią poznawanie świata prostszym i znacznie tańszym niż kiedykolwiek wcześniej.

Aby pokazać Ci, że to naprawdę jest możliwe, zapytaliśmy zaprzyjaźnionych podróżników o ich sposoby na tańsze, a nawet darmowe podróżowanie. Postaramy się też nakreślić Ci modelowy kosztorys niskobudżetowej wyprawy po świecie, wykorzystując do tego przejrzystą mapę. Zapraszamy do lektury,

zespół Tanie-Loty.com.pl

Spis treści

Jak podróżować tanio?

4

Tanie Loty na 34 sposoby

12

Tani transport samochodowy i kolejowy
autobusy i busy | kolej | autostop |
car sharing | dekalog autostopowicza

Jak nocować tanio?

17

Serwisy społecznościowe dla podróżników
Tradycyjne formy darmowego nocowania
Nietypowe sposoby na tanie i darmowe noclegi

Jak jeść tanio?

21

Tradycyjne sposoby na obniżenie kosztów żywienia
Nietypowe sposoby na tanie jedzenie w podróży

Jak sfinansować podróż?

24

Łącz przyjemne z pożytecznym
Zarabiaj na podróżach
Wypracuj markę podróżnika, to się opłaca

29

O Tanich Lotach

Oznaczenia używane w tekście:

Ciekawostki

Źródło danych: badania ankietowe, przeprowadzone przez Centrum Rezerwacji Tanie-Loty.com.pl we wrześniu 2010 i w czerwcu 2011 roku, łącznie na grupie 900 osób (72% kobiet, 28% mężczyzn), w wieku 25- 45 lat.

Ciekawe cytaty

Źródło danych: Wywiady z Podróżnikami zamieszczone w dziale Okiem Podróżnika na serwisie Tanie-Loty.com.pl

Jak podróżować tanio?

Tanie Loty na 34 sposoby

fot. Lorena Cupcake / flickr

1. Bądź elastyczny

Twoje szanse na korzystną cenę biletu lotniczego rosną, jeśli nie upierasz się ani przy terminie ani przy precyzyjnie określonych miejscach. Czasem dzień różnicy albo wylot z innego lotniska pozwalają zaoszczędzić nawet kilkaset złotych.

2. Dobrze wybierz miejsce wylotu

Nie ograniczaj się tylko do lotniska położonego najbliżej Twojego miejsca zamieszkania. Sprawdź ceny połączeń z innych portów lotniczych (nie tylko tych krajowych). Nawet po zsumowaniu wydatków na dojazd czy parking może się okazać, że wylot z dalej położonego lotniska będzie korzystniejszy cenowo. Pamiętaj jednak, że tanie linie lotnicze korzystają z mniejszych portów regionalnych. Zawsze

Tanie bilety lotnicze to najlepszy sposób na to, by podróżować jednocześnie tanio i szybko. Poniżej prezentujemy sposoby na wyszukiwanie najtańszych lotów i podpowiemy kilka sprytnych sztuczek, na które sam byś nie wpadł! Zaczynamy.

zatem sprawdzaj, ile kosztuje dojazd z lotniska do centrum miasta.

3. Weź pod uwagę kilka wariantów podróży

Naprawdę tanie bilety lotnicze to kwestia tyle szczęścia, co wiedzy i odpowiedniej elastyczności. Dlatego też warto zawnazu przygotować sobie listę co najmniej 3-5 miast, a najlepiej krajów, które Cię interesują. Wtedy pole manewru będzie większe i z pewnością uda się w oszczędny sposób dostać przynajmniej do jednego z preferowanych miejsc w dogodnym terminie.

4. Nie szukaj biletu na ostatnią chwilę

Kluczowe znaczenie dla obniżenia kosztów podróży ma rezerwacja biletów lotniczych z odpowiednim wyprzedzeniem. Tutaj zasada „last minute” nie obowiązuje. Jeśli potrzebujesz lotów na Boże Narodzenie, Sylwestra, Wielkanoc, weekend majowy czy wakacje, zacznij

poszukiwania przynajmniej 6 miesięcy wcześniej. Dla pozostałych dat optymalny termin na poszukiwanie tanich biletów lotniczych to 2-3 miesiące przed wylotem. Mniej więcej z takim wyprzedzeniem przewoźnicy (szczególnie tanie linie lotnicze) wprowadzają bowiem swoje promocje.

“

Dziś, aby wyjechać, nie trzeba już sprzedawać ani lodówki, ani innego sprzętu AGD. (...) Dzisiaj jest zdecydowanie łatwiej wyjechać w podróż, chociażby dzięki tańszym biletom lotniczym. Bardzo często spotykam Polaków, młodszych i starszych, którzy przemierzają świat z „lodówką” wciąż czekającą w domu.

Joanna Składanek | cabin-crew.blog.onet.pl

5. Korzystaj z porównywarek i serwisów rezerwacyjnych

Serwisy specjalizujące się w rezerwacji biletów lotniczych i porównywarki to bardzo dobre rozwiązanie dla oszczędnego podróżnika. Nie dość, ▶

że prezentują one najlepsze dostępne oferty, to jeszcze automatycznie je zestawiają, proponując najtańszy możliwy przelot. Nie musisz tracić czasu na porównywanie setek połączeń na kilku stronach.

W przeciwieństwie do większości stron linii lotniczych, serwisy rezerwacyjne oferują obsługę w języku polskim (szczególnie ważne w przypadku jakichkolwiek problemów z rezerwacją). Bez problemu można tam również otrzymać fakturę VAT za przelot, a przy rezerwacji lotu wieloodcinkowego lub z przesiadkami opłaty pobierane są tylko raz (rezerwując loty podczas jednej transakcji) zamiast za każdy z odcinków osobno. Dodatkowo na specjalne traktowanie w serwisach rezerwacyjnych mogą liczyć grupy zorganizowane. Lecąc w większym gronie, warto wziąć to pod uwagę. (tu jeszcze przydałoby się coś skrócić)

6. Pobieraj aplikacje turystyczne

Istnieje kilka programów do zainstalowania na komputerze, które pomogą Ci w rezerwacji tanich połączeń lotniczych. Dzielą się one na dwie grupy: darmowe (godna polecenia jest aplikacja na iPad i iPhone Fligo.pl z dużą bazą lotów i noclegów, która pozwala na rezerwacje bez przechodzenia na inne serwisy) i płatne, które

są ciekawsze, ale niestety - kosztują. Wśród tych drugich wart polecenia jest szczególnie Azuon, który jest użyteczny, a na dodatek dostępny po polsku. Zakup aplikacji jest odpłatny tylko, jeśli latamy regularnie, wówczas koszt inwestycji się zwróci.

7. Odwiedzaj serwisy z promocjami

Dość nową niszą rynkową są serwisy oraz blogi wyspecjalizowane w wyszukiwaniu promocji biletów lotniczych. Dostępne są one zarówno w Polsce, jak i za granicą. Na polskim podwórku warto przyjrzeć się stronie www.lotniczepodroze.pl, a wśród anglojęzycznych darmowych serwisów wyjątkowo fajnie prezentuje się www.myairdeals.com. Ten ostatni serwis oferuje częściową personalizację ofert, a jego użytkowanie wymaga rejestracji.

8. Zaglądaj na fora

Fora gromadzą prawdziwych pasjonatów danego tematu - trzeba tylko wiedzieć, gdzie ich szukać. My polecamy przede wszystkim forum lotnictwo.net.pl, kopalnię wiedzy na temat latania z mnóstwem rzetelnych i wiarygodnych informacji. Warto zglądać też na www.flyertalk.com.

9. Zapisuj się do newsletterów

Planując podróż, zapisz się do newsletterów linii lotniczych, które oferują połączenia w interesującym Cię kierunku. Warto wy-

phot. Wolfgangfoto / flickr

brać newslettery największych linii lotniczych, a także kilku serwisów rezerwacyjnych z Polski i zza granicy - wtedy na pewno nie przegapisz niczego ważnego. Już teraz możesz zapisać się do [newslettera serwisu Tanie-Loty.com.pl](http://newslettera.serwisu.Tanie-Loty.com.pl) i przeglądać dostępne oferty każdego dnia.

10. Korzystaj z portali społecznościowych

Niektóre linie lotnicze i serwisy rezerwacyjne zostawiają informacje o najciekawszych promocjach zaangażowanym członkom ich społeczności. Załóż konto na Twitterze i dodaj do obserwowanych kilka linii lotniczych z tej listy, a na pewno nie pożałujesz - airlinesontwitter.com/Top_50_Airlines_On_Twitter.

Największe obciążenie dla budżetu stanowią zwykle bilety lotnicze, jednak, gdy się dobrze i odpowiednio wcześniej poszuka, można znaleźć atrakcyjne cenowo oferty.

Kamila Kowalska | obieyzswiatka.wordpress.com

Polecamy też nieśmiertelnego Facebooka - dołącz do miłośników taniego latania, by brać udział w konkursach, śledzić najlepsze promocje i dowiadywać się o najnowszych newsach z branży. Kliknij „Lubię to!” na stronie www.facebook.com/TanieLoty. Nie zapomnij!

11. Podróżuj lekko

Latanie z bagażem podręcznym wielu turystom wydaje się niewykonalne, jednak dla połączeń tanich linii lotniczych jest to jedyne wyjście, by nie płacić za bagaż rejestrowany lub nadbagaż. Mistrzowie pakowania potrafią w torbie pod-

ręcznej zabrać niezbędne wyposażenie na kilka tygodni podróży. Chcesz wiedzieć jak to zrobić? Koniecznie przeczytaj artykuł „**Podręczny bagaż, poręczna podróż**”.

12. Bądź na bieżąco z promocjami i reaguj szybko

„Promocja” to ulubione słowo miłośników tanich podróży. Prawda jest taka, że tanich biletów nie ma nigdy w puli zbyt wiele. Dlatego też, jeśli naprawdę zależy Ci na tanim podróżowaniu samolotem, warto trzymać rękę na pulsie i śledzić promocje, wyprzedaże oraz oferty first lub last

minute.

13. Podróżuj w środku tygodnia

Pamiętaj, że zazwyczaj najdroższe są połączenia weekendowe, a najtańsze te w środku tygodnia. Dlatego jeśli możesz, wybieraj i rezerwuj loty zaplanowane na wtorki, środy i czwartki. Wówczas masz duże szanse, że Twój bilet będzie tańszy.

14. Korzystaj z różnych środków transportu

Trochę lądem, trochę w powietrzu, czasem promem lub samochodem - łączenie różnych środków transportu w odpowiedni sposób zawsze powoduje oszczędności. Wprowadzie oznacza to konieczność dojazdu do bardziej oddalonych lotnisk, ale profity zrekompensują te niedociągnięcia. Jeśli niski koszt jest dla Ciebie priorytetem, możesz podporządkować mu inne wymagania.

15. Kombinuj

Siatka połączeń lotniczych nie zawsze pozwala dotrzeć tam, gdzie chcesz bez przesiadek. Dlatego często tzw. „*połączenia kombinowane*” to jedyne wyjście, by polecieć taniej. Wszystko według zasady: do Porto leć przez Oslo a do Rygi przez Mediolan. Szukając takich połączeń pamiętaj, że minimalny czas na przesiadkę to około 2 godziny (w zależności od lotniska), a na lotnisku często trzeba spędzić całą noc.

16. Zadzwoń na infolinię

Infolinia albo telefoniczne biuro obsługi klienta pomoże Ci niemal w każdej kwestii. Pamiętaj, że w zeszłym roku pewien tani przewoźnik latał na interesującej Cię trasie, a w tym roku nie

możesz znaleźć danych na ten temat? Konsultanci mają najnowsze informacje o zmianach i planach przewoźnika. Może się okazać, że lepiej wstrzymać się jeszcze kilka tygodni z zakupem, by sporo oszczędzić, zwłaszcza na popularnych trasach wakacyjnych lub zimowych.

17. Zajrzyj do Wikipedii

Na Wikipedii niemal każde światowe lotnisko ma własny artykuł (najlepiej korzystać z angielskiej wersji), gdzie wśród wielu innych przydatnych informacji znaleźć można wykaz linii lotniczych obsługujących dany port oraz siatkę połączeń bezpośrednich. To wspaniałe źródło wiedzy - warto z niego korzystać.

18. Bądź samodzielny

Jeśli wszystko robisz sam, to wszystko kosztuje znacznie mniej. Zasada ta sprawdza się szcze-

gólnie w przypadku tanich linii lotniczych, które za każdą pomoc konsultanta pobierają dodatkowe opłaty. Zarezerwuj bilet przez stronę internetową i koniecznie odpraw się online!

19. Zwiedzaj świat z RTW

RTW to skrót od „Round the World”, czyli „dookoła świata”. Jest to pakiet kilku biletów sprzedawanych najczęściej przez sojusze linii lotniczych (Star Alliance, Oneworld oraz Sky Team). Taki bilet jest drogi, ale to doskonała alternatywa dla wytrawnych podróżników, planujących wielomiesięczną trasę. Jedynymi ograniczeniami dla posiadaczy biletu są: wolne miejsca na wybrane loty, łączna liczba kilometrów, jakie można pokonać oraz liczba przystanków po drodze. Bilety RTW stanowią dobrą opcję również dla spontanicznie wybierających cele podróży turystów, ponieważ kolejne przystanki nie muszą być z góry określone.

20. Zwiedzaj przy okazji przesiadki

Propozycja spontanicznego city breaku przy okazji przesiadek dotyczy dalekich lotów oraz połączeń wieloodcinkowych. Lecąc samolotem z przesiadką w danym mieście, rezerwujemy kilka dodatkowych godzin lub dni na jego zwie-

“

Wielką pasją jest dla mnie przygotowanie do podróży. Fascynujące jest znalezienie lotu poniżej 30 zł do Londynu, Mediolanu czy Malmö; potem poznawanie miasta, jego planu i przygotowywanie trasy zwiedzania. Czytam w Internecie relacje innych turystów i notuję informacje, które mogą się okazać potrzebne podczas podróży. Pakuję się w malutką, podręczną walizkę, z myślą że za chwilę zobaczę inny kraj. Wspaniałe jest pokonanie samolotem w dwie godziny odległości, którą kiedyś przemierzałam pociągiem w piętnaście!

Małgorzata Zulczyk | zula.geoblog.pl

dzanie. Zależnie od budżetu, można w mieście przesiadkowym zatrzymać się w hotelu i poznać je dokładniej przez kilka dni lub godzin pomiędzy lotami. Często jest to dodatkowy bonus przy dłuższej podróży, a czasem wręcz argument przesądzający o wyborze konkretnego połączenia.

21. Zbieraj bonusy

Większość linii lotniczych nagradza regularnych klientów, premiuje ich specjalnymi zniżkami, a nawet darmowymi lotami. Z reguły odbywa się to w ramach programów lojalnościowych. Jeśli często korzystasz z oferty jednej linii, zbieranie punktów z pewnością Ci się opłaci. Warto też zaopatrzyć się w specjalne karty kredytowe pozwalające zbierać punkty, które można później wymieniać na bilety lotnicze: www.lotniczepodroze.pl/481/karta-citi-wizz-air-world-master-card.

phot. NASA Goddard Photo and Video / flickr

22. Sprawdź ofertę tradycyjnych przewoźników

Nie zapominaj o tym, że tradycyjni przewoźnicy mają często interesujące ceny. Sprawdź ich ofertę jeśli zabierasz ze sobą dużo lub nietypowy bagaż (wózki dziecięce, instrumenty muzyczne albo sprzęt sportowy), ponieważ są duże szanse na to, że lot z tradycyjnym przewoźnikiem kosztować będzie mniej niż z tanią linią lotniczą

23. Nie bądź przesądny

Co ciekawe, wybierając lot 13. dnia dowolnego miesiąca, też można sporo oszczędzić. Sprawdza się to przede wszystkim w krajach anglosaskich, których mieszkańcy są przesądni. Obniżki cen potrafią sięgać 15-20%, ponieważ pasażerowie wolą wybrać inny termin podróży.

24. Sprawdź loty z zagranicy

Tanie latanie ma w Polsce krótszą historię niż w krajach Europy Zachodniej. Dlatego warto szukać tańszych połączeń z zagranicznych lotnisk - szczególnie dużo możesz zaoszczędzić w wypadku długodystansowych lotów. Poza tym egzotyczne dla Polaków kierunki, w zamożniejszych krajach Europy są bardziej popularne, połączeń jest więcej, a bilety lotnicze są tańsze. Najważniejsze kraje oferujące tanie loty ze swojego terytorium to: Niemcy, Wielka Brytania, Francja i Rosja. Rezerwując loty można spróbować skorzystać też z kombinowanych połączeń, ale o tym już wiesz.

25. Zagłądaj do ofert last minute w biurach podróży

Biura podróży często mają interesujące oferty lotów, szczególnie do mniejszych lotnisk zlokalizowanych w najbardziej obleganych miejscowo-

ściach wakacyjnych. Powodem jest fakt, że biura zamawiają głównie loty czarterowe i zależy im, by zapłacić w samolocie wszystkie miejsca. Ostatnie miejsca w samolocie na kilka dni przed wylotem sprzedane są więc po kosztach, byle tylko je zapłacić. Czasem promocja dotyczy jedynie przelotu, czasem jest to oferta łącząca transport z zakwaterowaniem, zwykle jest ona dużo bardziej atrakcyjna, w porównaniu do cen tradycyj-

nych przewoźników.

26. Sprawdź, czy przewoźnik sprzedaje połączenia czarterowe

Niektóre linie czarterowe oferują swoje loty bezpośrednio klientom indywidualnym - wtedy takie zakupy mogą być bardziej opłacalne niż w biurze podróży (choć nie jest to regułą). Jest to najlepsza oferta w przypadku lotów

*Polski turysta deklaruje, że wyda na urlop maks. 1000 zł/osobę, tylko **12%** przeznaczą na ten cel 2000 zł, a **4%** - więcej niż 2000.*

w kierunkach urlopowych, związanych przede wszystkim z masową turystyką wakacyjną i zimową. Różnice w cenie lotów czarterowych oraz tradycyjnych przewoźników na takich trasach są ogromne! Co więcej, zazwyczaj nie ma możliwości porównania cen tych lotów, bo w większość serwisów rezerwacyjnych nie obsługuje nieregularnych połączeń ani nie ma ich w ofercie.

27. Polub huby

Hub to kolejne magiczne słowo, które powinien znać każdy amator taniego latania i taniego podróżowania po świecie. Hub to nic innego jak węzeł komunikacji lotniczej - najczęściej duże lotnisko przystosowane do obsługi ruchu przesiadkowego, oferujące ogromną liczbę różnorodnych połączeń lotniczych z miejscami na całym świecie, obsługiwanych przez wielu przewoźników. Huby to najlepsze miejsca do skorzystania z tańszych lotów bezpośrednich lub dobrodziejstw transportu kombinowanego. Konkurencja jest tu duża, więc i ceny biletów mogą być niższe. Najważniejsze huby na świecie to: Moskwa, Londyn, Paryż, Frankfurt, Amsterdam, Berlin, Monachium, Madryt, Dubaj, Singapur, Bangkok, Pekin, Atlanta, Miami, Chicago, Nowy Jork, Los Angeles, Toronto, Johannesburg, Dakar, Akra, Nairobi.

28. Sprawdzaj alternatywy

Nie masz zbyt dużo wolnego czasu na podróż? Policz koszt alternatywny i na podstawie tego zdecyduj się, który wariant podróży naprawdę jest dla

Ciebie bardziej atrakcyjny. Jak obliczyć koszt alternatywny? Oto jedna

z możliwości: oszacuj, ile czasu zajmą dwie opcje podróży (minimalna i maksymalna), następnie pomnóż uzyskane wyniki przez stawkę godzinową

fot. Archer10 / flickr

wą, jaką zarabiasz. Do tych wartości dodaj koszt biletu, obsługi transakcji, podróży z lotniska do miejsca docelowego oraz z domu na lotnisko. Teraz widzisz, ile pieniędzy i pracy kosztuje Twoja podróż! A wyniki mogą Cię zdziwić...

29. Kieruj się na wschód

Im biedniejszy kraj, tym tańsze bilety lotnicze? Zasada ta sprawdza się na przykład w przypadku lotów długodystansowych z Polski, często tańszych niż z Niemiec. Ty za to możesz polować na tańsze oferty na przykład z: Mińska, Moskwy, Wilna, Kijowa oraz innych miast na wschód od Polski.

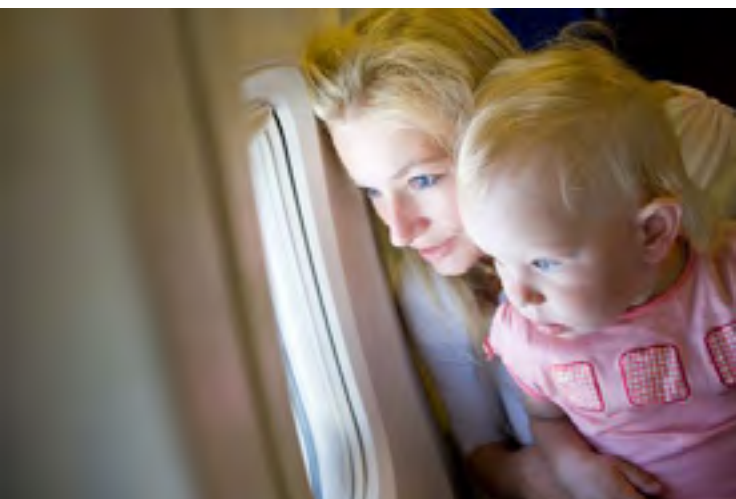
30. Poznaj ofertę dawnych kolonizatorów

Znaczenie dawnych powiązań kolonialnych między Państwami odbija się w różnicach cen długodystansowych lotów do Ameryki Północnej, Australii czy Indii. Największe oszczędności można zaś zyskać na najdłuższych trasach. Opłaca się na przykład lecieć do Australii (niegdyś kolonii brytyjskiej) z Londynu, zamiast z Warszawy. Przeciętna cena lotu z Polski to około 4500 zł, a z Anglii - co najmniej 1500 zł mniej... Podobnie sprawa ma się z lotami na Fidżi, też dawną kolonię brytyjską. Z Anglii można się tam dostać nawet za połowę „polskiej” ceny. Oczywiście na dalszych trasach widać te różnice najwyraźniej. Kolonialne tradycje, a więc i tańsze bilety do swych dawnych dominiów, mają następujące kraje: Anglia, Francja, Niemcy, Holandia, Hiszpania oraz USA.

31. Skorzystaj z bezpłatnej pomocy eksperta

Niektóre serwisy rezerwacyjne oferują bezpłatną pomoc ekspertów w doborze najbardziej optymalnych lotów w dobrych cenach. Warto z tego

skorzystać, bo dzięki wiedzy i doświadczeniu osób udzielających porad można naprawdę dużo zaoszczędzić. To również prosty sposób na to, by spędzić czas przyjemniej niż na przeglądaniu stron przewoźników, a pieniądze zaoszczędzić. Jeśli więc szukasz tanich lotów i taniego sposobu na podróżowanie do wymarzonych miejsc, ale wszystkie połączenia kosztują krocie, skorzystaj z pomocy - tanie-loty.com.pl/formularz-zapytania-ofertowego.

32. Dodatkowe bonusy

Jak wiadomo, cena samego biletu lotniczego to nie jeszcze wszystko. Dojazd z lotniska, dodatkowe koszty albo przeciwnie - promocyjne bonusy i gratisy mogą spowodować, że rachunek naszej podróży się odwraca. Zamiast taniej lecieć na głąbą prowincję, być może bardziej się opłaci lądować w centrum miasta, kupując droższy bilet, ale za to z tańszym transferem lotniskowym? Wszystko jest kwestią priorytetów i Twojego

budżetu. Sprzedawcy biletów lotniczych, chcąc być bardziej konkurencyjnymi, kuszą swoich klientów dodatkowymi korzyściami z rezerwacji lotu właśnie u nich. Dzięki temu, kupując bilet możesz dostać dobre zniżki na wynajem samochodu w miejscu docelowym, zakup przewodników czy sprzętu outdoorowego (jak w [Programie Premiowym](#)), czy wesprzeć [inicjatywę charytatywną](#) podejmowaną przez firmę. Ostateczny wybór należy do Ciebie.

33. Kup wycieczkę

W niektórych wypadkach rezerwacja lotu to wcale nie najlepsza opcja - do krajów nastawionych na masową turystykę (np. Egipt) taniej wybrać się na zorganizowaną wycieczkę, niż wykupować lot, a potem na miejscu rezerwować nocleg i płacić za wyżywienie. W cenie zbliżonej do kosztu samego przelotu do tego kraju, w biurach podróży można już wykupić kompletną wycieczkę (zawierającą transport, nocleg, czasami także wyżywienie). Dodatkowym bonusem jest brak kłopotów organizacyjnych przed wyjazdem i lepsza jakość oferowanych usług na miejscu, ponieważ ośrodki oferujące wakacje dla cudzoziemców spełniają standardy, do których przyzwyczajeni są Europejczycy turyści, ale pozbawiają Cię adrenaliny i przygody. I znów - wybór należy do Ciebie :)

“Niesamowite możliwości daje aktywne członkostwo w takich organizacjach jak CouchSurfing.org, gdzie możemy poznać fantastycznych ludzi, którzy z radością goszczą nas w swoich mieszkaniach i dzielą się swoim życiem!

Tomek Serwotka | wyprawabezgranic.pl

34. Strony linii lotniczych

Linie lotnicze zazwyczaj oferują bilety w niższych cenach niż serwisy rezerwacyjne, jednak decydując się na zakupy na ich stronach, musisz liczyć się ze wszystkimi niedogodnościami, jak choćby brak dostępności wszystkich ofert w jednym miejscu i konieczność wertowania sepek stron przewoźników w poszukiwaniu najlepszych ofert, z których każdą trzeba zarezerwować oddzielnie, pokrywając wszelkie dodatkowe koszty. Serwisy rezerwacyjne mają tę przewagę, że szukają za Ciebie i komponują podróż obsługiwana nawet przez kilka linii, dopasowując terminy wylotów, co oszczędza Ci mnóstwo czasu podczas poszukiwań. Opłata serwisowa jest pobierana za całą, nawet wieloodcinkową rezerwację, a nie pojedyncze połączenia.

W razie problemów możesz też liczyć na polskojęzyczną obsługę infolinii, czego nie zapewniają już zagraniczne tanie linie lotnicze. Serwisy rezerwacyjne, bardziej niż przewoźnicy, inwestują w rozwój narzędzi wyszukiwawczych, dają Ci przejrzyste i łatwe w obsłudze strony transakcyjne oraz dodatkowe korzyści za zakupy u nich.

► Tani transport samochodowy i kolejowy

Jak podróżować tanio?

Tani transport samochodowy i kolejowy

fot. mattvn / flickr

Nie tylko loty mogą być tanie - podróżować za niewielkie pieniądze można też lądem. Czasem podróż autobusem czy pociągiem kosztuje grosze. Wystarczy poznać narzędzia, firmy stosujące interesującą politykę cenową lub nietypowe pomysły na obniżenie kosztów transportu. Oszczędności wprawdzie są niższe niż w wypadku podróży samolotem, ale i tak warto się postarać, by wydać pieniądze rozsądniej. Nie można też zapomnieć o pokonywaniu lądu siłą własnych mięśni. Podróżnicy, którzy lubią fizyczną aktywność, mogą pokochać ekstremalne piesze wędrówki, wyprawy rowerowe lub spływy kajakowe - wszystko zależy od Twoich osobistych preferencji.

Autobusy i busy

1. Bilety autokarowe zazwyczaj są droższe od kolei, ale nie zawsze. Warto zapoznać się z ofertami firm takich jak Polski Bus, które oferują bilety w modelu podobnym systemów do linii lotniczych - im wcześniej kupujesz, tym taniej, a pierwsze bilety na każdy z przejazdów są za złotówkę. Nawet przy kupowaniu biletów w ostatniej chwili zazwyczaj są one tańsze od kolejowych. Jakby tych plusów było mało, jest jeszcze jedna zaleta - drobiazg, ale bardzo ważny. Na pokładzie autokarów dostępne są gniazdko 230V oraz WiFi. Męcząca podróż przemienia się więc w rozrywkę. W porównaniu do dojazdu własnym autem na korzyść autokaru przemawia niewiele dłuższy czas podróży,

znaczące oszczędności oraz kilka godzin wolnego czasu, który można przeznaczyć na coś innego niż prowadzenie samochodu. Przy samotnej podróży z pewnością warto wziąć pod uwagę tę niedrogą i wygodną opcję.

2. Innym sposobem na oszczędności jest towarzyszenie osobie niepełnosprawnej - dzięki temu można pomóc komuś, a samemu jechać prawie za darmo. Osoba o znaczącym stopniu niepełnosprawności miałaby ogromne problemy z samodzielną podróżowaniem i potrzebuje pomocy kogoś zdrowego. Zwykle takie osoby ogłaszają się w prasie lub na portalach ogłoszeniowych. Przewodnik podróżuje wówczas za symbo-

*Prawie **60%** turystów wyrusza na urlop samolotem,*

***15%** własnym samochodem,*

***10%** pociągiem,*

***10%** autokarem.*

liczną opłatą (zniżka 95%). Rozwiązanie jest dobre dla obu stron - osoba niepełnosprawna ma towarzystwo i pomoc, a przewodnik płaci grosze i na dodatek pomaga potrzebującemu. To też szansa na przyjaźń z innym miłośnikiem podróży i zwiedzenie całego

zer. Takie kompendium pozwoli z pewnością wybrać coś dla siebie.

Autostop i car sharing

Pierwszy ze sposobów na tanią lub darmową podróż jest znany od bardzo dawna. Drugi to stosunkowo młody, silny ruch oszczędnościowy i proekologiczny, modny w dobie łatwej wymiany informacji przez internet. Jednak ich idea jest podobna i polega na dzieleniu się miejscem w samochodzie z osobą, która chce jechać w tym

„Zminimalizować swoje koszty stałe, wynająć (nie sprzedawać, jak mawia klasyk) mieszkanie wraz z lodówką. Spakować plecak i jechać przed siebie... bez przewodnika, bez wskazówek. Brać życie, takim jakim jest i cieszyć się nim, bo drugiego nie będzie.

Andrzej Budnik i Alicja Rapsiewicz | loswiaheros.pl

Kolej

Na podróżach kolejowych też można oszczędzać. Są wprowadzone dość tanie, szczególnie dla studentów, którzy mają 50% ulgi, jednak skoro można coś mieć za jeszcze mniejsze pieniądze to czemu nie skorzystać? Sposoby na oszczędności są trzy.

1. Pierwszy, prozaiczny, polega na wybieraniu spośród wielu możliwości połączeń najbardziej optymalnych, tanich i szybkich. Zawsze któryś z tych warunków jest ważniejszy i to powoduje taki, a nie inny wybór.
2. Rezerwacja z dużym wyprzedzeniem to kolejny sposób na tanie podróże koleją. Dzięki powstaniu Tanih Linii Kolejowych (TLK), które objęte są całkowitą rezerwacją miejsc sprzedawanych wcześniej w kasach i przez internet, kolej ma pewność zapewnienia takiej liczby miejsc, jaka jest tylko dostępna, a co za tym idzie - obniżenia cen pojedynczego biletu.

3. I na koniec, pamiętaj: na kolei też są promocje, chociaż nie każdy o nich wie. Korzystaj więc z nich, ile tylko się da! Z listą obniżek możesz zapoznać się na przykład na stronie se.pl - w jednym artykule wymieniono co i komu przysługuje oraz, na jakie obniżki u którego przewoźnika może liczyć pasażer.

kraju niemal za darmo (zniżki obowiązują zazwyczaj tylko na trasach krajowych).

3. Alternatywą dla samochodu na krótkich i popularnych trasach są busy - jeżdżą szybko, są tanie i powszechne. Prywatne firmy obsługujące połączenia dbają o to, by były one dopasowane do potrzeb jak największej liczby klientów. A przy trasach krótkich mniejszy komfort podróży naprawdę nie przeszkadza.

„ Nawet wydatki można jeszcze minimalizować, jeżdżąc autostopem, kupując żywność w supermarketach i śpiąc pod namiotem albo u osób będących częścią takich społeczności, jak: [Servas](#), [CouchSurfing](#) i [Hospitality Club](#).

Kamila Kowalska | obiezywiatka.wordpress.com

4. Busy to także dobry sposób na pokonywanie większych odległości, np. dojazd do oddalonego lotniska, szczególnie za granicą (w Polsce sieć połączeń między dużymi miastami jest gęsta i jest w czym wybierać). Dostępność internetu powoduje, że relatywnie łatwo jest uezbiarać odpowiednią liczbę pasażerów, którzy w określonym terminie z danej okolicy chcą się wybrać w konkretnym kierunku. Ceny takich przejazdów prawie zawsze są niższe niż dojazd własnym samochodem i pozostawienie go na parkingu w pobliżu lotniska. Jest to związane z rozłożeniem kosztów na wiele osób i uniknięciem opłaty postojowej za wiele dni.

◀ samym kierunku. Między kierowcą a pasażerem opłaty nie występują wcale lub są symboliczne. O ile jednak car sharing jest transakcją zawiązaną z wyprzedzeniem, o tyle autostop to rzecz, jak wiemy, spontaniczna.

Sposobów na autostop jest wiele, każdy podróżnik ma swoje sprawdzone triki, jednak katalog najlepszych zachowań warto poznać i stosować, jeśli chcemy przemieszczać się, korzystając z dobrej woli użytkowników dróg, uważając jednocześnie na własne bezpieczeństwo.

fot. Michał Sacharewicz / flickr

Dekalog autostopowicza - 10 najbardziej przydatnych rad dla początkujących

1. **Dbaj o swoje bezpieczeństwo** - nie podróżuj samotnie, szczególnie jeśli jesteś kobietą - doświadczenie pokazuje, że kierowcy najchętniej zabierają „na pokład” pary (chłopaka podróżującego z dziewczyną).
2. **Daj się zauważyć** - łap stopa w miejscach widocznych z daleka, nie chowaj się za zakrętem czy na zwichnięciu drogi, dasz kierowcom więcej czasu na zastanowienie, unikniesz też niebezpieczeństwa potrącenia.
3. **Postępuj uczciwie** - autostop polega na wzajemnym zaufaniu obu stron, nie wolno go nadużywać np. wystawiając do machania drobną uroczą dziewczynę, a chowając w krzakach z trzema dryblami.
4. **Ułatwiał kierowcy podjęcie decyzji** - napisz na dużej kartce lub kartonie, dokąd chcesz jechać, wybierz jako posterunek poboczny, gdzie łatwo i bezpiecznie można się zatrzymać, wypatruj miejsca, gdzie kierowcy i tak muszą zwolnić (np. z powodu światła, dziury w drodze, czy znaków), dzięki temu będą mogli Ci się przyrzyć.
5. **Dbaj o czystość** - nie ma mowy o wyświnionych ubraniach, czy butach, brudnym plecaku... Szanuj samochód osoby, która decyduje

się na wspólną podróż z Tobą.

6. **Odplać się** - zazwyczaj autostop jest bezpłatny (choć istnieją kraje, gdzie drobne opłaty są obowiązkiem podróżnika, warto więc poznać lokalne zwyczaje), ale nie oznacza to, że nic się kierowcy od Ciebie nie należy. Postaraj się mieć przy sobie lub sporządzić po drodze drobny upominek, który przekażesz przy wysiadaniu jako dowód wdzięczności.

“

40 tysięcy kilometrów kosztowało mnie łącznie niecałe 500 zł (wliczam w to transport, nocleg, jedzenie i wszystko inne). Średnio wychodzi nieco ponad 1 grosz za kilometr. To tyle na temat pieniędzy.

Robert Skrzydło | skandynawia.blog.onet.pl

7. **Dostosuj się** - niektórzy kierowcy są rozmowni, inni nie zamienią z Tobą ani słowa przez kilkaset kilometrów. Dostosuj się do tego - pamiętaj, że jesteś gościem!
8. **Opowiadaj** - jeśli kierowca oczekuje interakcji, porozmawiaj z nim. Czas minie szybciej, a rozmowa umila podróż.
9. **Myśl pozytywnie** - to nic, że trzecią godzinę stoisz w Pcimiu, a nikt się nie zatrzymuje. Postaraj się zachęcić kierowców, pokaż im, że jesteś pozytywną, otwartą osobą.
10. **Ruszaj się** - autostop to grzeczność, więc nie ▶

Aż **85%** podróżnych podczas pobytu w miejscu urlopu przemieszcza się środkami transportu publicznego,

5% deklaruje, że podróżowało na wakacjach stopem

pozwól na siebie czekać, szybko podchodź do zatrzymującego się pojazdu, miej ze sobą mało bagażu, najlepiej jeśli to tylko jeden plecak, który możesz w drodze trzymać na kolanach - pozwoli Ci to uniknąć wielu problemów i czasu potrzebnego na gramolenie się i zbieranie dobytku.

Podróżując z kimś, warto mieć przy sobie wizytówki - pozwala to zachować namiary na wyjątkowo fajnych ludzi, budować nietypową sieć kontaktów i jest po prostu miłą pamiątką po wspólnie spędzonym czasie. Jeśli chcesz poznać

fot. mahamara/ flickr

W wypadku caresharing sprawa jest prostsza, z wyprzedzeniem wiesz z kim, za ile i na jakich warunkach będziesz jechać - do wyboru pozostają ci dwie drogi - albo sam umieszczasz ogłoszenie, że poszukujesz kierowcy, który cię zabierze na określonej trasie w danym terminie, albo przeszukujesz dostępne oferty tego typu i zdecydujesz się na którąś z nich.

Zazwyczaj caresharing opłacany jest gotówką, jednak nieporównywanie mniejszą niż w przypadku innych środków transportu. Kierowca i tak wybiera się przecież w określonym kierunku, nie jedzie tam specjalnie z Twojego powodu. Czasem jednak kierowcy potrzebują po prostu towarzystwa podczas wielogodzinnej jazdy, by nie usnąć, albo zmiennika za kółkiem.

Najlepsze miejsce poszukiwania i umieszczania ofert wspólnych wyjazdów to:

- popularne, bezpłatne i ogólnodostępne serwisu ogłoszeniowe, zarówno lokalne jak i ogólnokrajowe
- społeczności podróżnicze i fora tematyczne dotyczące podróżowania
- specjalne serwisy caresharingowe, np. carpooling.pl, jazdazagrosze.pl
- aplikacje carpoolingowe na telefony (w Polsce jeszcze mało popularne)
- ogłoszenia drobne w prasie tematycznej.

▶ Jak nocować tanio?

Za 100 zł można... ..zjeść pieczeń z renifera, przekroczyć koło podbiegunowe, zagrać w piłkę z trzema nastoletnimi Dunkami, zwiedzić miasteczko Świętego Mikołaja w Rovaniemi, wykąpać się w malowniczym fiordzie, przespać na luksusowym jachcie, zgubić się w jednym z fińskich miast, przejechać pół Norwegii piękną, czarną ciężarówką, wspiąć się na wieżę skoczni narciarskiej w Lillehammer, zmoknąć w najbardziej deszczowym mieście świata, uczestniczyć we mszy świętej po wietnamsku, napić się w swoje urodziny piwka z kilkoma Romami, zwiedzić Oslo, Helsinki, Tallin i Rygę... Innymi słowy, objechać całą Skandynawię (i nie tylko), zrobić ponad 7 tysięcy kilometrów, odwiedzić 9 krajów w 5 tygodni, a potem wrócić do domu, sięgnąć do kieszeni i znaleźć w niej jeszcze... 200 zł.

Robert Skrzydło | skandynawia.blog.onet.pl

Jak nocować tanio?

**Serwisy społecznościowe
dla podróżników**

**Tradycyjne formy
darmowego nocowania**

**Nietypowe sposoby na
tanie i darmowe noclegi**

fot. Rwillia532 / flickr

Serwisy społecznościowe dla podróżników

Istnieją serwisy oferujące darmowe noclegi, wyżywienie, wspólne zwiedzanie i inne drobne przysługi oparte na ludzkiej życzliwości i zasadzie wzajemności. Reguły są proste - jeśli ja oferuję noclegi ludziom przyjeżdżającym do mojego miasta, ktoś zaproponuje mi coś podobnego, gdy będę w trasie. Oczywiście nie każdy może sobie na to pozwolić, choćby ze względów lokalowych, ale można pomóc komuś w zakwaterowaniu, zostać przewodnikiem przy zwiedzaniu lub zaoferować ciepły posiłek. Najlepsze i najpopularniejsze tego typu portale to www.couchsurfing.org oraz www.hospitalityclub.org - serwisy te wymagają logowania, a podróżni oceniają siebie nawzajem po spotkaniu, więc zawsze można zweryfikować osoby,

Noclegi to zazwyczaj jeden z bardziej kosztownych elementów wakacyjnego wyjazdu. Tym bardziej, że w przeciwieństwie do transportu koszt nie jest tu stały, lecz za każdy dzień pobytu płacimy osobno. Jednak i na tym można bardzo wiele zaoszczędzić, korzystając z darmowych opcji, tańszych odpowiedników lub sprytnych sposobów na tanie noclegi.

które planujesz przyjąć do siebie lub odwiedzić. Popularność tych stron w różnych krajach jest różna, więc wybierając się w dłuższą podróż przez kilka państw, warto mieć konta na obu portalach.

Tradycyjne formy darmowego nocowania

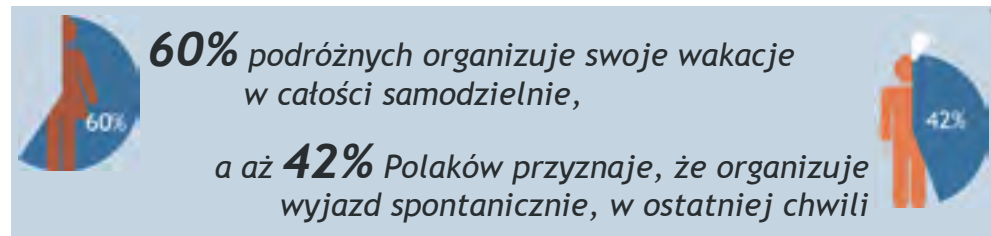
Nocleg u rodziny lub znajomych

Często udajemy się w odwiedziny do rodziny lub znajomych mieszkających w bardziej atrakcyjnych miejscach. Warunek: wyrozumiali i gościnni gospodarze. Jeśli tylko zostanie on spełniony, nie tylko podtrzymamy dobre stosunki z rodziną czy przyjaciółmi, ale i oszczędzimy pieniądze

na noclegu, a częściowo i na wyżywieniu, czy atrakcjach turystycznych.

Praca za nocleg

To dobry sposób na spędzenie studenckich wakacji, który nie ogranicza się tylko do wiejskich okolic Europy Zachodniej, gdzie zawsze brakuje sezonowych pracowników w rolnictwie. Noclegi za pracę można sobie zorganizować np. w przyjaznych nadmorskich miejscowościach w Portugalii. Z pomocą jak zawsze przychodzi internet. Ta forma pozwala spędzić w trasie wiele tygodni

Jak nocować tanio?

bez konieczności wcześniejszego oszczędzania, a za zarobione pieniądze finansować dalszą wyprawę - wprawdzie nic nie można zaplanować, nie wszystko da się przewidzieć, ale komu by to przeszkadzało... Liczy się kreatywność i spontaniczność.

Namiot

Chętnie wykorzystywany zarówno w Polsce, jak i za granicą przez podróżników oszczędzających pieniądze. Trzeba nosić namiot na plecach, a komfort takiego noclegu jest często wątpliwy, niemniej znajdują się tacy, którym ta forma noclegu się podoba. Przy okazji jeśli chcesz zaoszczędzić, zamiast na polu namiotowym możesz spróbować rozbić namiot na czyjejś posesji. Oczywiście po wcześniejszym pozwoleniu i wynegocjowaniu warunków z gospodarzem. Warto także poznać lokalne zwyczaje - w Szwecji tzw. prawo każdego (Allemansrätten) pozwala na jeden dzień rozbić namiot praktycznie wszędzie.

Na Krymie możesz zaś rozbić namiot w dowolnym miejscu na jak długo chcesz.

Nietypowe sposoby na tanie i darmowe noclegi

Noclegi na prowincji

Tam gdzie wielu chętnych na dane dobro, tam jego cena rośnie. Nie inaczej jest z noclegami. Popularne ośrodki turystyczne oraz duże miasta są znacznie droższe niż położone w okolicy mniejsze miasteczka. Dotyczy to tak cen miejsc noclegowych, jak i jedzenia czy atrakcji. Opłaci się więc zamieszkać pod miastem, szczególnie jeśli na wakacjach dysponujemy samochodem lub dobrym połączeniem z metropolią.

Zamiana domów

Powiedzmy, że stale zamieszkujesz w Krakowie, a chciałbyś spędzić urlop gdzieś w Grecji czy we Włoszech. Dzięki licznym serwisom oferującym pośrednictwo takich w wymianach (np. www.inertvac.pl, www.homelink.fr, www.switchhome.org), znajdziesz osoby chętne, by spędzić urlop w twoim mieszkaniu. Jest to świetny pomysł dla większych rodzin. Serwisy oferują pośrednictwo i wzory umów zamiany, a także promują

Natomiast to, co zachwyca i czasem aż trudno w to uwierzyć, to zaufanie, jakim ludzie potrafią obdarzyć. Zostawić nam swoje nowoczesne mieszkanie na całą noc, pomimo tego, że znamy się zaledwie od paru chwil; zaprosić na wspólną kolację z całą swoją rodziną, żeby poznać nową osobę i posłuchać o kraju, z którego pochodzi; pozwolić na spacer ze swoim psem i kilkuletnim synkiem, gdy jeszcze wczoraj o tej samej porze nikt z nas nie wiedział o swoim wzajemnym istnieniu - to jest nieprawdopodobne!

Robert Skrzydło | skandynawia.blog.onet.pl

fot. Hamed Saber / flickr

listę dobrych praktyk. Świetne rozwiązanie dla otwartych ludzi. Wśród polskich serwisów tego typu warto wymienić www.domzadom.pl i eprzewodnicy.pl.

Tanie miejsca noclegowe

Można do tego działu zaliczyć: kwatery prywatne, kempingi, akademiki, schroniska, bo

to sprawdzone miejsca oferujące noclegi dla niskobudżetowych podróżników. Poza tym jest znacznie większe prawdopodobieństwo, że bez rezerwacji uda się przespać w mniejszym ośrodku. Oferty tanich noclegów bazują dziś na nowych technologiach, z których korzystają serwisy rezerwacyjne i porównywarki cen noclegów na całym świecie. W jednej chwili można tu zobaczyć kilkadziesiąt ofert i wybrać w prosty sposób tę, która jest najbardziej korzystna. Polecamy tu zajrzeć do serwisu www.tani-hotel.com.pl.

Nietypowe sposoby na urlop

Sposobem na tanie noclegi może być na przykład

60% turystów planuje oprócz wakacji, wyjazd na urlop także poza sezonem, z uwagi na niższe ceny i mniejszy ruch turystyczny

wynajęcie łodzi, zwłaszcza dla kilkusobowej rodziny lub ekipy przyjaciół. W Europie możliwości tego typu jest dość sporo i większość kontynentu można pokonać dzięki systemom kanałów i śluz. Do wyboru pozostają trasy śródlądowe lub żegluga pełnomorska - akwenów i tras nie brakuje. Co więcej dla niedoświadczonych wilków mokrskich istnieje opcja wynajęcia łodzi razem z obsługą! Koszty takich wakacji i ich nieodparty urok zdecydowanie przemawiają na korzyść tego rozwiązania.

Innym dobrym sposobem na niewielkie opłaty za noclegi jest wielodniowa karta, uprawniająca do korzystania z europejskich pociągów aż w 30 krajach - można ją kupić poprzez stronę www.interrailnet.com. Wprawdzie ceny nie są niskie - karta na 22 dwa dni dla osób poniżej 26 roku życia kosztuje obecnie ok. 1000 - 1300 złotych, w zależności od wybranej opcji i aktualnego kursu euro, jednak biorąc pod uwagę fakt, że w tym czasie można zjechać całą Europę i spać tylko w pociągach, nie wydając pieniędzy na noclegi - jest to opcja warta rozważenia. To i tak znacznie mniej niż

w wypadku zorganizowanego, trzytygodniowego wyjazdu, nawet po doliczeniu kosztów wyżywienia, wstępów i pamiątek. A wrażenia? Niezapomniane!

“

Niesamowite możliwości daje aktywne członkostwo w takich organizacjach jak CouchSurfing.org, gdzie możemy poznać fantastycznych ludzi, którzy z radością goszczą nas w swoich mieszkaniach i dzielą się swoim życiem!

Tomek Serwotka | wyprawabezgranic.pl

Wycieczka objazdowa

Oto coś dla amatorów intensywnego odpoczynku. Zobaczycie mnóstwo atrakcji, poznacie najciekawsze miejsca na danej trasie, szybko nadrobicie zaległości

i przekonać się, które miejsce warto jest ponownie odwiedzić w kolejnym roku. Wszystko

jedno, jak wygląda plan konkretnego wyjazdu, najważniejsze z punktu widzenia wydatków jest to, że koszt takiego wypadu może być niższy niż wyjazd do określonego ośrodka, a liczba atrakcji do przeżycia - nieporównywalnie większa. ●

► Jak jeść tanio?

Jak jeść tanio?

**Tradycyjne sposoby na
obniżenie kosztów żywienia**

**Nietypowe sposoby na
tanie jedzenie w podróży**

Tradycyjne sposoby na obniżenie kosztów wyżywienia

Zakupy w supermarkecie

To oczywiste, że zakupy w supermarkecie są tańsze niż w osiedlowym sklepiku na rogiem. Skoro pamiętasz o tym w Polsce, nie zapominaj podczas podróży. Jeśli chcesz jeść taniej, zaopatruj się właśnie w takich miejscach, pełnych wyprzedaży i promocji. To znacznie zmniejszy kwoty wydawane na jedzenie, zwłaszcza w metropoliach, gdzie w sklepikach w centrum często przebitka na marży na artykuły spożywcze jest stuprocentowa, w porównaniu z prowincjonalnymi marketami.

Jedzenie to trzeci ważny element wyjazdowego budżetu. Podobnie jak nocleg, jest to koszt zmienny, zależny od długości pobytu. Oszczędności na jedzeniu czynione codziennie, nawet drobne, ostatecznie mogą mieć znaczenie - szczególnie, gdy wyprawa trwa długo. Oto kilka rad, jak oszczędzać na jedzeniu w podróży, bez rezygnowania z degustacji lokalnej kuchni.

Prowiant zabrany z domu

Popularny, superszczędny wariant wyjazdu: zaopatrzenie się przed wyjazdem i wzięcie ze sobą zapasu niepsującego się, łatwego do przygotowania jedzenia. Najczęściej zabieramy błyskawiczne dania gotowe do zalania wrzątkiem (np. zupki chińskie), kaszki smakowe, chrupkie pieczywo, makarony i sosy w proszku, pasztety i konserwy, żywność pakowaną próżniowo, a podczas wymagających kondycji wypraw, do listy dołączają pożywne porcje żywności liofilizowanej. Warto jednak uzupełniać taką dietę lokalnymi specjałami, by choćby tylko symbolicznie poznawać miejsca „od kuchni”.

Nietypowe sposoby na obniżenie kosztów wyżywienia

Serwisy społecznościowe dla podróżników

Większość serwisów społecznościowych robi ukłon w stronę tych, którzy chcieliby korzystać z prawie darmowych podróży po świecie, ale w zamian nie mogą zaoferować noclegów. Często takie osoby oferują się, że podejmą swoich gości posiłkiem. Dla osób pozostających w trasie to świetna okazja na ciekawe znajomości, darmową kuchnię lokalną oraz poznanie prawdziwych smaków miejsca. To rewelacyjna propozycja, ►

*Podróżujemy odpowiedzialnie: aż dla **75%** turystów priorytetem podczas urlopu jest poznanie odmiennej kultury, dla **54%** ważny jest również relaks*

Jadłodajnie

W każdym kraju istnieją nie tylko eleganckie restauracje, ale także punkty taniego żywienia. W Polsce są to bary mleczne i jadłodajnie, gdzie posiłki są śmiesznie tanie dzięki dotacjom państwowym. W innych europejskich (i nie tylko państwach) system ten działa podobnie. Nierzadko jedzenie w takich miejscach jakością i autentycznością przewyższa wylansowane lokale, które, mając zapewniony stały napływ klientów turystycznych, nie muszą się o nich starać.

Jedzenie z „tubylcami”

Podczas podróży możesz, a nawet powinieneś pozwolić sobie na jedzenie w miejscowych lokalach. Szerokim łukiem omijaj jednak restauracje „żerujące” na turystach. Staraj się odwiedzać te, które nie są tłumnie odwiedzane przez turystów, ani reklamowane we wszystkich folderach turystycznych.

zarówno dla hostów (osób goszczących), jak i dla gości, którzy mogą delektować się prawdziwymi przysmakami.

Punkty darmowego żywienia

W dużych miastach, na festiwalach muzycznych i w innych podobnych miejscach gromadzących rzesze ludzi, zdarzają się często punkty darmowych posiłków, czasem nawet stale funkcjonujące w jakimś miejscu. Prowadzone są one głównie przez wspólnoty religijne, a najpopularniejsza wśród nich jest wegetariańska kuchnia wyznawców Kriszny. Doskonały pomysł na jeden czy kilka studenckich obiadów, tym bardziej, że jedzenie w takich miejscach jest na ogół smaczne.

O wyborze miejsca na urlop przez Polaków decyduje

96% - korzystna cena biletu lotniczego/wycieczki

50% - ciekawość nowego miejsca

40% - opinia znajomych i rodziny

30% - słoneczna pogoda

20% - komfort, dobre warunki do wypoczynku, urok miejsca

10,5% - chęć odwiedzenia bliskich

10% - sentyment do sprawdzonego miejsca

9% - bliskość miejsca

6% - możliwość wzięcia udziału w kursach (windsurfing, paralotnie, katesurfing etc.).

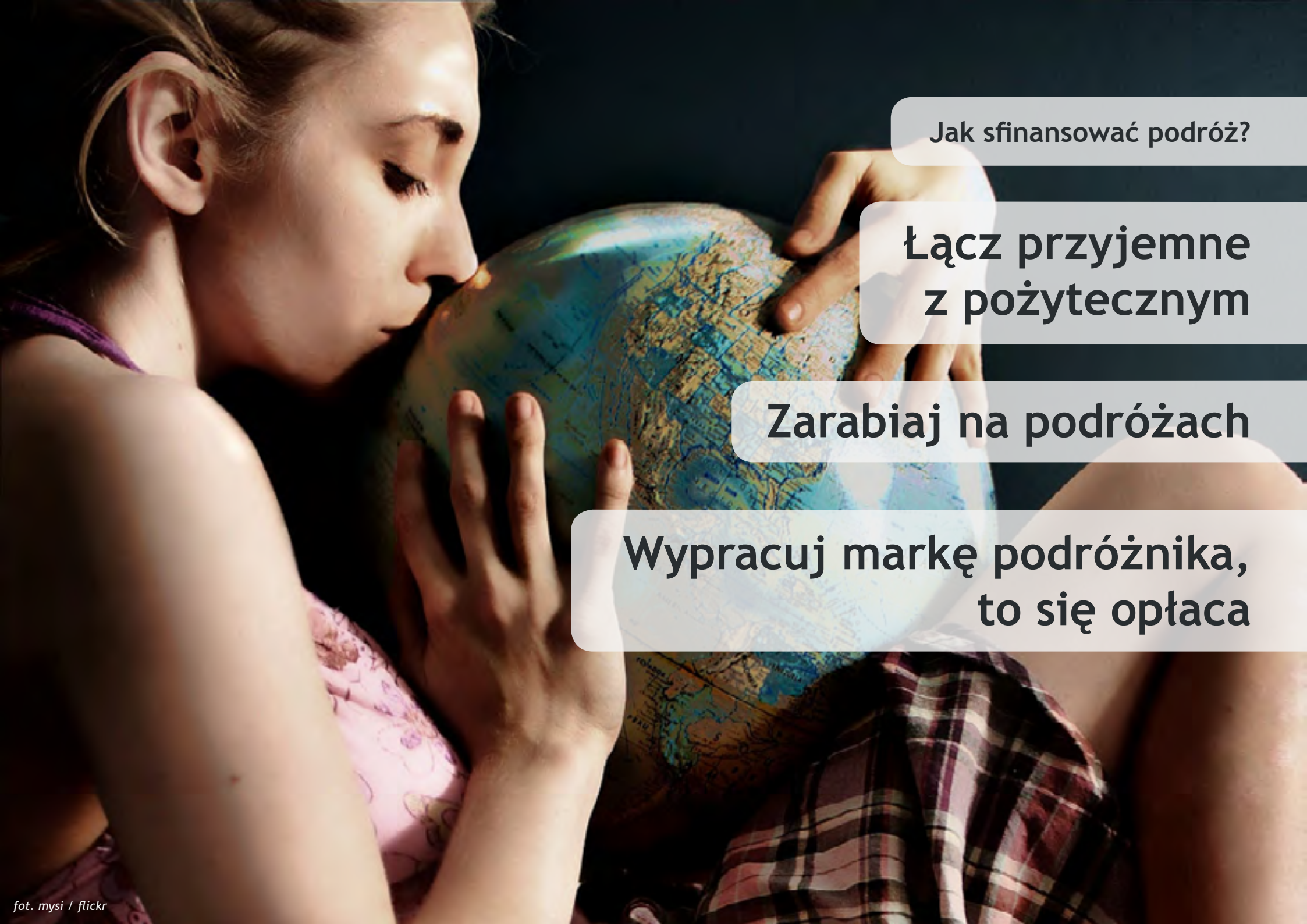
nych. Pytaj mieszkańców o miejsca z taną i dobrą kuchnią, rozmawiaj z przewodnikami wycieczek i właścicielami gospodarstw agroturystycznych. Poczta pantoflowa to najlepszy sposób na dotarcie do sprawdzonych, unikatowych miejsc oraz na poznanie autochtonów, ich zwyczajów i ulubionych smaków.

► Jak sfinansować podróż?

Podróżowanie wcale nie wymaga dużych nakładów finansowych. Po pierwsze, spora część odwiedzonych przeze mnie krajów charakteryzowała się niskimi kosztami noclegów, transportu i wyżywienia. Za przykład niech posłuży południowo-wschodnia Azja, gdzie moje tygodniowe wydatki nie przekraczały 150 dolarów, pomimo że bardzo dużo podróżowałam.

Kamila Kowalska | obiezyswiatka.wordpress.com

Jak sfinansować podróż?

Łącz przyjemne
z pożytecznym

Zarabiaj na podróżach

Wypracuj markę podróżnika,
to się opłaca

Znajomość miejsca docelowego, dobra organizacja i umiejętne planowanie podróży, uwzględniające zmiany cen, dni darmowego zwiedzania różnych zabytków mogą przyczynić się do sporych oszczędności. Jednak zanim przystąpisz do planowania, ustal cel swojej podróży, zarówno geograficzny, jak i merytoryczny, poznawczy. Cel to podstawa wszelkiego planowania.

Wielu ludziom wydaje się, że ich podróżnicze marzenia są nie do osiągnięcia ze względów finansowych. Nie wszyscy zdają sobie sprawę, że Europa to jedno z najdroższych miejsc na świecie. Wyjeżdżając np. do Azji, możemy spokojnie żyć za 15 dolarów dziennie. To pieniądze często mniejsze niż wydajemy w Polsce.

Tomek Serwotka | wyprawabezgranic.pl

czasu wolontariatu, ponieważ wizy przyznawane są zawsze na okres dłuższy niż czas pracy. Przydatne strony instytucji i organizacji pozarządowych dla poszukujących wolontariatów zagranicznych:

- Eurodesk
- Balkan Sunflowers

tej opcji może być dobrym sposobem, by połączyć przyjemne z pożytecznym - naukę języka z pracą i dochodami, które później pozwalają na podróżowanie.

Zarabiaj na podróżach

Sponsorzy

Gdy przez dłuższy czas planujesz i przymierzasz się do dużego projektu - wyprawy, podczas której masz zamiar dokonać czegoś niezwykłego - postaraj się poszukać sponsorów. Nie jest to zadanie proste. Trzeba mieć ogrom samozaparcia, by cierpliwie i bez zniechęcenia znosić kolejne odmowy od różnych firm i instytucji. Na to potrzebny jest również czas. Jednak świadomość, że ktoś może pomóc w realiza-

Łącz przyjemne z pożytecznym

Wolontariat

Dla niepracujących uczniów czy studentów, którzy w czasie wakacji mają dużo wolnego czasu, ale mało pieniędzy, ciekawym pomysłem mogą być wyjazdy na wolontariat. Ich celem jest wsparcie uboższych krajów na Bliskim Wschodzie, w Afryce lub Azji. Zakres realizowanej tam pracy oraz czas trwania wolontariatu można wybrać, a uczestnikom wypłaca się kieszonkowe, które można przeznaczyć na zwiedzanie po zakończeniu zakontraktowanego

Work & Travel

Pakiet łączony „podróż + praca”, obejmujący podróż po zamożnych krajach Zachodu. Podczas wyjazdu intensywnie się pracuje, a po zakończeniu kontraktu masz czas i pieniądze na bezstresowe podróżowanie. Organizacją wyjazdów zajmują się firmy pośrednictwa pracy. Zazwyczaj wymagana jest znajomość języka kraju docelowego, co przy wolontariacie nie jest konieczne. Wybór

40% turystów wybiera aktywne formy wypoczynku na urlopie,
dla **20%** najważniejsze są rozrywki kulturalne

Jak sfinansować podróż?

cji Twojego marzenia życia jest motywująca. Świetnym narzędziem tego typu działań jest internet, bo można tutaj dotrzeć do szerokiego grona odbiorców relatywnie małym nakładem sił - korzystanie z potencjału mediów społecznościowych i ogromnej bazy stron firmowych pozwoli dotrzeć do potencjalnych sponsorów. Największą szansę na sponsoring mają blogerzy, lub osoby w inny sposób funkcjonujące i popularne w sieci - Ci są dla firm interesujący, bo pozwalają dotrzeć do pożądanej grupy internautów. Ale próbować może każdy. Wystarczy dobry pomysł, umiejętne sprzedanie go i... tuż szczęścia.

Sprzedaż pamiątek

Jeśli wybierasz się do egzotycznego regionu, słynącego z unikatowego rzemiosła, spróbuj przed wyjazdem skontaktować się z galeriami rękodzieła i sklepami etnicznymi i zaoferuj

im przywóz oryginalnych pamiątek z podróży we własnym bagażu. Niektóre niszowe sklepy korzystają z tego typu współpracy, ponieważ dzięki temu trafiają do nich oryginalne obiekty, które kolekcjonerzy i dekoratorzy wewnątrz w Polsce chętnie kupują. To szczególnie interesujący pomysł dla podróżników jeżdżących dość regularnie w jednym kierunku. Można zapewnić zainteresowanym osobom regularne dostawy nowych przedmiotów. Trzeba jednak uważać - część z produktów objęta jest różnorodnymi zakazami (np. związanymi z ochroną gatunków zagrożonych).

Sprzedaż fotografii

Sprzedawanie zdjęć jest łatwiejsze niż handel pamiątkami - z kilku względów. Nie trzeba upychać ich w przepelnionym bagażu i nosić na plecach. Poza tym zdjęcia można sprzedawać przez internet, w nieograniczonym nakładzie.

Wiele serwisów typu „stock” pośredniczy w transakcjach, oferuje autorom atrakcyjne stawki i dociera do grup osób zainteresowanych. Warunek jest jeden - zdjęcia muszą być naprawdę interesujące i dobre technicznie. Dobrze, jeśli przedstawiają mniej popularne miejsca lub rdzenną kulturę danego regionu. Dzięki temu jest większa szansa na przebicie się w tłumie współpracujących z serwisami fotografów. Serwisy sprzedające zdjęcia zazwyczaj wymagają przejścia procedu-

fot. 1wan / flickr

ry weryfikacyjnej. Najważniejsze tego typu strony, które warto odwiedzić to: [istockphoto.com](https://www.istockphoto.com), [shutterstock.com](https://www.shutterstock.com), [gettyimages.pl](https://www.gettyimages.pl), [pl.fotolia.com](https://www.pl.fotolia.com). Część serwisów posiada wersje polskojęzyczne. Wiele ze stron wymaga jednak pisemnej zgody portretowanej osoby na wykonanie fotografii. Czasem skan łąduje się razem ze zdjęciem, czasem należy go przedstawić na żądanie administratorów. Brak tego dokumentu może wiązać się z poważnymi sankcjami, więc nie można tego lekceważyć.

Pisanie relacji z podróży

Jeśli masz lekkie pióro, możesz próbować swoich sił pisząc artykuły na portale tematyczne i relacje z podróży do gazet. Raczej nie uda się z tego utrzymać, ale możesz zwiększyć swoje zasoby i rozpoznawalność. Mmoże nawet zdobędziesz pozycję eksperta i podróżniczego celebryty?

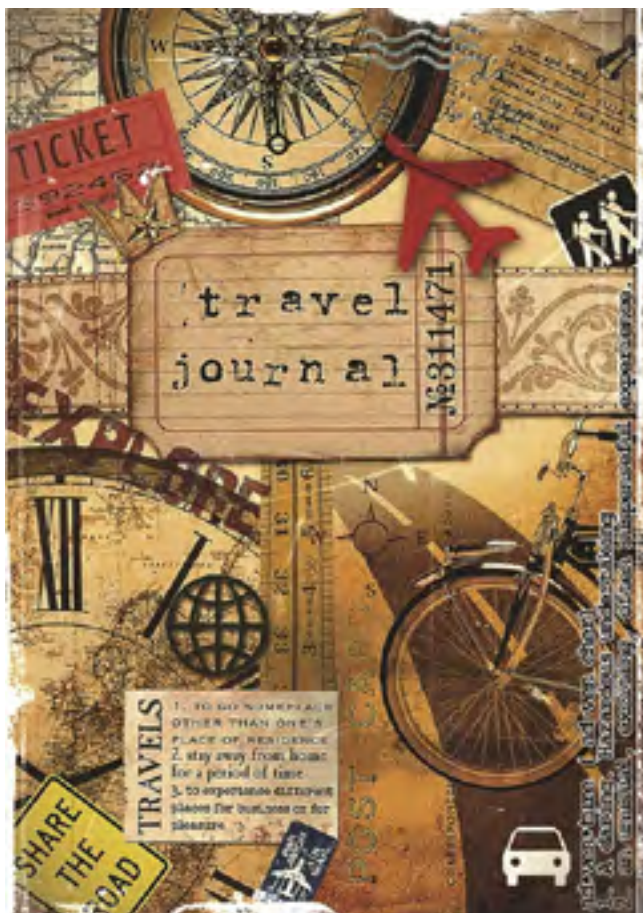
Poznałem na przykład ostatnio dziewczynę, która żyje na małej tropikalnej wysepce u wybrzeży Malezji, choć pochodzi z Nowej Zelandii. I teraz, uwaga, pracuje jeden dzień w tygodniu, zarabia tylko tyle, ile jej potrzeba na jedzenie, spanie i drobne wydatki, a resztę tygodnia spędza na nurkowaniu, piciu świeżych soków pod palmą i rozmowach z ludźmi. I nie dość, że tak żyje od dawna, to nie ma zamiaru wracać nigdy do domu. No, czy to nie jest nasz świat postawiony na głowie?

Tomek Michniewicz | tomekmichniewicz.pl

Wypracuj markę podróżnika, to się opłaca

Pozycja eksperta

Nietatwo być ekspertem, wymaga to ogromnej wiedzy i doświadczenia, trzeba też lubić wystąpienia publiczne i obecność w mediach. Popularność jest przyjemna, a przy okazji pozwala czerpać dodatkowe profity ze swojej działalno-

fot. vajrasattva / flickr

ści, jednak oczywiście nie jest dla każdego.

Testowanie sprzętu

W przypadku sprzętu turystycznego do wyboru są dwie drogi - pierwsza to mozolne kontakty z poszczególnymi producentami i dystrybutorami. Druga to korzystanie ze zdobytej już popularności, o czym była mowa powyżej - wtedy firmy same zgłaszają się do współpracy. Aby jednak dotrzeć do tego punktu, zawsze trzeba przejść ten pierwszy etap. Efekt końcowy - masz do dyspozycji dobrej jakości sprzęt za darmo, a zaoszczędzone w ten sposób fundusze mogą zostać przeznaczone na podróż.

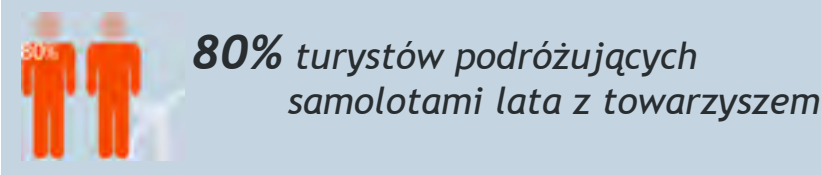
Blog podróżniczy

Obecnie blog podróżniczy lub własna strona internetowa to już standard. Dostępne skrypty są darmowe i bardzo proste w obsłudze - zazwyczaj nawet przy instalacji można się obejść bez pomocy informatyka, a zarządzanie stroną to łatwizna. W internecie jest to sposób na budowanie własnej marki przy małych nakładach.

Wydanie książki

Książka może być ukoronowaniem wielomiesięcznej wyprawy albo opowiadać o przygodach podczas wielu podróży w określony rejon świata.

Ważne, żeby była ciekawa! Książka pomaga zdobyć i utrzymać popularność, co doskonale widać na przykładzie rodzimych celebrytów związanych z podróżowaniem, np. Wojciecha Cejrowskiego, Martyny Wojciechowskiej, czy Beaty Pawlikowskiej. Posiadając obszerny materiał można zgłosić się do któregoś z wydawnictw z propozycją współpracy. Niestety nie jest to łatwa droga, ale warto spróbować, jeśli posiadane

zapiski są naprawdę interesujące i wyjątkowe. Na początek można też niewielkim nakładem opublikować wersję elektroniczną do pobrania za darmo lub za określoną opłatą. Niektóre serwisy pośredniczące w sprzedaży ebooków oferują możliwość zamówienia wersji papierowej książki. Jest to dobre rozwiązanie dla samodzielnie publikujących podróżników bez finansowego zaplecza, bo rozwiązuje problem kosztownego druku i dystrybucji nakładu książki. Poza tym zdobycie dużego audytorium jest zdecydowanie prostsze w internecie niż offline, więc warto się tam promować - łatwiej jest sprzedać książkę poprzez bloga

z tysiącami wiernych czytelników niż poprzez kosztowne reklamy w tradycyjnych mediach, skierowane do obcych osób.

“Warto mieć przy sobie skrawek papieru, długopis i trochę zapas, by zapisywać to, o czym możemy po latach zapomnieć.

Robert Skrzydło | skandynawia.blog.onet.pl

Jak sfinansować podróż?

Przykładowo przepiękny, kilkunastodniowy trekking wokół Annapurny (10. najwyższa góra świata), to koszt niespełna 50 dolarów za wstęp i około 10 dolarów dziennie na nocleg i posiłki serwowane w „guest housach” na trasie. Okazało się, że za 400 zł można przeżyć fantastyczną 2-tygodniową przygodę w najwyższych górach świata.

Tomek Serwotka | wyprawabezgranic.pl

fot. Dmitry Kichenko / flickr

Prelekcje w szkołach i na festiwalach podróżniczych

Wprawieni i znani podróżnicy, odwiedzający nietypowe i egzotyczne miejsca, mogą starać się o prelekcje i prezentacje na festiwalach podróżniczych lub o zajęcia z dziećmi w szkołach. To także dodatkowe źródło finansowania kolejnych wypraw. Przy wydaniu książki takie tournée jest natomiast świetną promocją. Można też próbować organizować akcje promocyjne we współpracy z ambasadami czy konsulatami tych krajów.

Życie nie jest po to, by gromadzić rzeczy, ale doświadczenia. Jeśli chcesz spełniać swoje marzenia to w tej chwili, no bo kiedy, jak nie teraz?

Magdalena Kostyszyn i Paweł Bielecki
| 27trip.blogspot.com

Tworzenie dzieł sztuki i rzemiosła inspirowanych podróżami

Ostatni punkt pozwalający na dodatkowe finansowanie dla podróżników to szeroko pojęta twórczość, inspirowana odwiedzanymi miejscami i poznanymi ludźmi. Oczywiście nie jest to opcja dostępna dla każdego, jednak dla osób uzdolnionych jest to ścieżka, którą warto rozważyć. Klienci chętniej zapłacą za coś unikalnego,

popartego niezwykle doświadczeniami i w związku z tym - bardzo prawdziwego. Twórczość nie ogranicza się wcale do sztuk plastycznych - w grę wchodzi oczywiście rysunek i malarstwo, ale także muzyka, rzemiosło artystyczne, zdobnictwo oraz projektowanie mody. Jedynym ograniczeniem jest tu Twoja kreatywność!

► [Centrum Rezerwacji Tanie-Loty.com.pl](http://CentrumRezerwacjiTanie-Loty.com.pl)

Centrum Rezerwacji Tanie-Loty.com.pl, to powstała w 2006 roku grupa serwisów internetowych działających w obrębie usług turystycznych. Początkowo serwis oferował jedynie wyszukiwarkę biletów lotniczych, będącą obecnie jego kluczowym projektem. Wraz z rozwojem powstała jednak potrzeba świadczenia także dodatkowych usług w postaci możliwości odnajdywania, porównywania oraz rezerwowania nie tylko biletów lotniczych, lecz także hoteli, parkingów, wynajmu samochodów, czy wycieczek. Ponadto istnieje także możliwość wykupienia ubezpieczenia. Wynik wyszukiwania pokazywany jest na podstawie uprzednio wybranych przez użytkownika parametrów - daty, ceny, lokalizacji. Jako jedyny serwis rezerwacyjny usług turystycznych Centrum Rezerwacji Tanie-Loty.com.pl oferuje klientom przy zakupie pakiet zniżek a także przyczynia się do wspomagania szczytnych celów - część dochodów przeznaczana jest na wsparcie organizacji charytatywnych - na stronie działa specjalna sekcja pod nazwą „*Pomogasz nam Pomagać*”. Inicjatywa została dostrzeżona i pochwalona przez renomowany magazyn internetowy Interaktywnie.com.

Główną koncepcją Centrum Rezerwacji Tanie-Loty.com.pl jest dostarczenie użytkownikom możliwości znajdowania za pomocą internetu najtańszego i najbardziej korzystnego połączenia lotniczego a także innych, uzupełniających podróży usług. Wyszukiwarka tanich lotów i hoteli dostępna jest również w formie aplikacji na urządzenia mobilne, którą można bezpłatnie pobrać ze strony Fligo.pl. - należącego do Centrum Rezerwacji Tanie Loty.com.pl projektu, uznanego między innymi przez serwis Wystartowali.pl w przeglądzie najbardziej ciekawych startupów.

Serwis jest także bogatym źródłem informacji na tematy związane m.in. z bezpiecznym podróżowaniem, polecanymi miejscami czy najnowszymi informacjami dotyczącymi linii lotniczych. Regularnie publikowane raporty dotyczące m.in. nowych siatek połączeń, czy najpowszechniejszych kierunków lotów są cennymi zasobami wiedzy dla takich serwisów jak Money.pl, National Geographic, czy eGospodarka.pl.

Jako jeden z nielicznych serwisów Centrum Rezerwacji Tanie-Loty.com.pl umożliwia dołączenie do powstałej na stronie Społeczności Podróżników. Pasjonaci podróży mają możliwość dyskusowania, wymiany doświadczeń, nawiązywania znajomości a także publikowania własnych zdjęć i relacji z podróży. Projekt został wyróżniony przez portal finansowy Bankier.pl, który zaliczył go do grona najlepszych pomysłów na e-biznes.

Witryna została także dostrzeżona w raporcie BCG „*Polska Internetowa*” przygotowanym przez niezależną firmę konsultingową Boston Consulting Group.

Właścicielem serwisu Tanie-Loty jest Agencja Interaktywna Artweb-Media z siedzibą we Wrocławiu. Do firmy należą także inne serwisy internetowe, których tematyka związana jest głównie z turystyką, finansami, stylem życia, czy rozrywką. Najnowszym projektem jest wspomniana wcześniej strona mobilna Fligo.pl a także serwis Tanie-Kredyty.com.pl.